

PRZEWIEWAĆ (11) *vb impf*

Pierwsze e oraz a jasne; -wie- Mącz (4), -wie- Oczko (1).

inf przewiewać (1). ◇ praes 1 sg przewiewam (2). ◇ 3 sg przewiewa (5). ◇ 3 pl przewiewają (1). ◇ praet 3 sg f przewiewała (1). ◇ fut 2 sg m będziesz przewiewał (1). ◇ [3 sg m będzie przewiewał.] ◇ con 3 sg m by przewiewał (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde także XVII – XVIII w.

1. *Wiać przez coś, przez jakiś obszar; interspirare, perflare Mącz [w tym: co (6)] (10) : Nie day fie przewiewać káżdemu wíatrowi [Non ventiles te in omnem ventum]/ áni fie pułfczay ná káżdą drogę Leop Eccli 5/11; Mącz 130d, 409b.*

Fraza: »wiatr przewiewa; wiatreczkiem przewiewać« [w tym: którędy (2)] (6;1): wieczor zawždy okna otwieray na poł noczy/ aby wiatr z połnoczi tve mieřzkanie przewiewał FalZioł V 61v, IV 45b; Perflabilis, Co łatwie wíatr przewiewa/ Przedima. Mącz 130d, 130d; tákieciem Wíatry/ íą zdrowe/ á kędy przewiewáią/ tám Robacy áni řzat áni innych rzeczy rádźi gryzą. SienLek 2v; Oczko 1v; Duch iego [Boga] wdźięczny y łágodna zorzá Miłym wíatreczkiem przewiewáłá morzá Gdy jefzczę były prořte w ony látá Początki řwiátá. KlonFlis B3v.

2. *[Oczyszcząć zboże z plew przerzucając je pod wiatr [kogo, co]:*

W porównaniu: Czart nas z dopuszczenia Bożego prawie przewiewał, jako na rzeszecie pszenicę przewiewają. AktaSynod I 91.

Przen:

W porównaniu: GilKat 187 (Linde) cf Szereg.

Zwrot: »wiejączką przewiewać«: Kryřtus řwoie Gumno wiejączką przewiewa GilPos 247 marg.

Szereg: »przetrzęsąć i przewiewać«: Oto řzátan prágnie was przethrzęłác y przewiewać íáko pńzenicę/ y przekázę czyni ku wřzelkiemu dobremu GilKat 187 (Linde).]

3. *bibl. Przepędzać, przeganiać; przen; ventilare Vulg, PolAnt [kogo] (1) : Będźiefz ie [nieprzyjaciól] przewiewał/ á roznieřie ie wíatr/ á wicher rořprořzy ie BibRadz Is 41/16.*

[przewiewać dokąd: Pięknořć iego íákoby pierworodnego Byká/ Rogi iego íákoby Rogi řednorofzcowe: tymi będzie przewiewał Pogány aż do gránic źiemie. Leop Deut 33/17 (Linde).]

Synonimy: 1. przedymać, wiać; 2. przetrzęsąć.

Formacje współrdzenne cf WIAĆ.

Cf PRZEWIEWAJĄCY, PRZEWIEWANIE, [PRZEWIEWANY]